

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบบูรณาการเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับอำเภอ ทำการศึกษาเฉพาะในอำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรีนี้ มีวัตถุประสงค์หลักคือ การแสวงหาแนวทาง และรูปแบบการเชื่อมโยงกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีอยู่แล้วในระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ของอำเภอนองปรีอ ให้พัฒนาเป็นเครือข่าย/กองทุนระดับอำเภอ เพื่อมุ่งหวังให้กองทุนที่จะเกิดขึ้นนี้ ดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือ ดูแลจัดสวัสดิการสำหรับประชาชนผู้ยากลำบากในอำเภอนองปรีอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่เคยได้รับความช่วยเหลือดูแลจากทางราชการ การศึกษานี้จึงเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน โดยอาศัยกระบวนการร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมรับผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น

กลุ่มประชากร คือ ผู้นำชุมชนทุกคน และประชาชนในครัวเรือนตัวอย่างในอำเภอนองปรีอ ขั้นตอนเริ่มจาก การทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายสำคัญของโครงการศึกษานี้ เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ร่วมประชุมประชาคมระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านตามโอกาส นำผู้นำชุมชนและผู้สนใจศึกษาดูงาน องค์กรที่ดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนชาวอำเภอนองปรีอส่วนใหญ่มีการตั้งถิ่นฐานถาวรในพื้นที่ มีการเก็บออมของครัวเรือนพอสมควร ครัวเรือนส่วนใหญ่ช่วยตนเองได้ แต่ยังมีผู้ยากลำบากอีกมาก และเมื่อวิเคราะห์สภาพองค์กร/กลุ่มสวัสดิการที่มีอยู่พบว่า มีการรวมกลุ่มของชาวบ้านอย่างหลากหลายเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันและกันพยายามเตือนร้อนลำบาก แต่ขาดผู้บริหารจัดการที่จะเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน จึงมีการก่อตั้ง “กองทุนสวัสดิการชุมชนอำเภอนองปรีอ” ขึ้น และกำลังจัดกิจกรรมขยายผลให้เป็นองค์กรที่มีความยั่งยืน มั่นคง และสามารถช่วยเหลือดูแลผู้ยากลำบากได้ครอบคลุมในพื้นที่ และมีบทบาทเป็นผู้เชื่อมประสานความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอกด้วย